

Stockholms slott

– ett monument över den svenska stormaktstiden

Gustav IV Adolfs inmarsch från Ladugårdsgårde 1 juli 1799, akvarell av Louis Jean Desprez.

Den intensiva diskussionen om färgsättningen av Stockholms slott för något år sedan visade att det finns ett stort engagemang hos allmänheten. Den visade också att det fanns kunskapsluckor beträffande slottets tillkomst och byggnadshistoria. Därför har Statens fastighetsverk under 1997 lagt ner ett betydande arbete på att komplettera kunskapen, särskilt vad gäller fasadernas färg och material.

Den självklara utgångspunkten för Fastighetsverkets arbete med fastighetsförvaltningen av Stockholms slott är dess stora betydelse som nationellt kulturarv. Stockholms slott är vårt viktigaste monument över den svenska stormaktstiden. Det har kvar sin ursprungliga funktion och speglar en obruten historisk utveckling av en och samma verksamhet i och med den kungliga dispositionsrätten. Nicodemus Tessin d. y. är Sveriges kanske största arkitekt genom tiderna och

slottet är en angelägenhet för oss alla. Att förändra det kräver mångsidig belysning och tid för eftertanke.

Vi hoppas att den restaureringsideologiska diskussion som kom igång i fackkretsar med anledning av medias intresse för Stockholms slott fortsätter. Det är självklart inte givet att Fastighetsverkets linje, att av respekt för monumentet inte förändra utseendet förän byggnaden måste genomgå en stor genomgripande renowing, är riktig. Lika lite är det självklart att, oavsett vem som betalar, göra det som uppfattas som vackert eller insmickrande idag, eller att återgå till ett 'ursprungligt' utseende på bekostnad av de ambitioner som våra förfäder hade med sin restaurering för hundra år sedan. Självklart är emellertid att någon större förändring inte bör göras förrän frågan är ingående belyst och man kan vara säker på att de som tycker och de som fattar beslutet är väl orienterade.

Den anpassning av exteriören till tidens ideal som Tessins efterföljare lyckades genomföra gällde främst färgsättningen och vissa detaljer som i det långa perspektivet måste betraktas som kosmetika. Man kanske kan säga att de gjorde vad de kunde för att anpassa slottet till sin tids situation och ge det sin tids uttryck.

Vad som än i framtiden ska göras med Stockholms slott måste det handla om att låta slottet uttrycka sin historia, och bidra till att understryka dess karaktär, dess absoluta särart och inneböende kraft. Det ska bli spännande att se vad som händer i framtiden. Under tiden får vi inte förtrötta oss med att fullfölja alla andra stora arbeten av underhållskaraktär som måste pågå i slottet och att ta de stortag som krävs för att få bort störande trafik från slottets omgivning och från det historiska stråket mellan slottet och Riddarholmen. ■

Kerstin Westerlund